

สถาบันคุ้มครองเงินฝาก

โดย วรวิมล ศรีศศิ

สถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลและกำหนดนโยบายโดยคณะกรรมการซึ่งประกอบไปด้วย ประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง สถาบันคุ้มครองเงินฝากมีหน้าที่สำคัญในการจ่ายเงินคืนผู้ฝากตามจำนวนที่ฝากไว้แต่ไม่เกินจำนวนที่คุ้มครอง และเป็นผู้ชำระบัญชีสถาบันการเงินที่ถูกปิดกิจการ คำถามตามมาที่มักจะถูกพบอยู่บ่อย ๆ ก็คือ “ทำไมต้องมีสถาบันคุ้มครองเงินฝาก ทั้ง ๆ ที่ปัจจุบัน รัฐบาลก็ประกันเงินฝากเต็มจำนวน (Blanket Guarantee) อยู่แล้ว”

การประกันของรัฐบาลเต็มจำนวน ย่อมเป็นผลดีของทั้งผู้ฝากและผู้ให้ฝาก อย่างไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ แต่อย่าลืมว่าการประกันเงินในส่วนดังกล่าวย่อมเป็นภาระของภาครัฐ แล้วจำนวนเงินที่รัฐต้องจ่ายในกรณีที่สถาบันการเงินปิดกิจการ ก็คงหนีไม่พ้นเงินภาษีที่ท่าน ๆ เรา ๆ จ่ายนั้นแหละครับ แต่แค่นี้คงไม่ใช่จุดประสงค์เดียวของสถาบันประกันเงินฝากแน่นอนครับอีกเหตุผลหนึ่งในหลาย ๆ เหตุผลก็คือ ความต้องการให้ผู้ฝากเงินทั้งหลาย ไม่ว่าจะรายใหญ่ หรือรายย่อย มีวินัยหรือความระมัดระวังในการฝากเงินกันมากขึ้น นั่นคือ ทั้งผู้ฝากเงินรายย่อยและรายใหญ่ควรให้ความสำคัญในรายละเอียดด้านอื่น ไม่ว่าจะเป็ผลประกอบการของสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งฐานะทางการเงินของสถาบันการเงิน นอกจากทางด้านผู้ฝากแล้ว สำหรับด้านผู้รับฝาก จุดประสงค์หนึ่งของสถาบันคุ้มครองเงินฝากก็คือ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงิน ให้มีความเข้มแข็งและมีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การพัฒนาเพิ่มศักยภาพของตนเองเพื่อรักษาฐานลูกค้าเอาไว้ หรือแม้กระทั่งด้านการบริการที่ดีขึ้นเนื่องจากในกรณีของการประกันเงินฝากเต็มจำนวนนั้น ผู้ฝากเงินมักจะไม่ค่อยสนใจถึงประสิทธิภาพของสถาบันการเงินที่ตนจะนำเงินไปฝากสักเท่าไร แต่จะมุ่งเน้นไปที่อัตราผลตอบแทนหรือดอกเบี้ยเสียส่วนใหญ่ (กล่าวคือ สถาบันการเงินใดที่ให้ดอกเบี้ยสูง ผู้คนก็จะนิยมไปฝากเงินกับสถาบันการเงินนั้นค่อนข้างมาก สังเกตได้จาก ปัจจุบัน กลยุทธ์ระดมเงินฝากส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่อัตราดอกเบี้ยเป็นหลัก) เนื่องจากผู้ฝากเงิน มีความเชื่อมั่นว่า ยังไงเสียรัฐบาลก็ต้องจ่ายเงินให้อยู่แล้วในกรณีที่สถาบันการเงินล้ม ในขณะที่เดียวกันสถาบันการเงินต่าง ๆ ก็อาจจะปล่อยกู้หรือทำธุรกรรมทางการเงิน โดยขาดความระมัดระวัง ซึ่งเป็นเหตุผลเดียวกันกับผู้ฝาก

อย่างไรก็ตามการมีสถาบันประกันเงินฝาก จะช่วยให้ผู้ที่มีเงินฝากจำนวนมาก เริ่มที่จะปรับตัว และมองหาแหล่งลงทุนใหม่ ที่ไม่ใช้การฝากเงินเพื่อรับดอกเบี้ยของสถาบันการเงินแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจจะเป็ในตลาดหุ้นหรือแม้กระทั่ง ตลาดตราสารหนี้ จากผลพลอยได้ ทำให้เกิดการกระจายของเงินทุน และไม่ได้จำกัดอยู่แค่เพียงสถาบันการเงินเท่านั้นทั้งนี้จุดประสงค์อีกด้านหนึ่งก็คือ การป้องกันการตื่นตระหนกของผู้ฝากเงินรายย่อย ในกรณีที่มิใช่ข่าวไม่ดีเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของสถาบันการเงิน จากประสบการณ์ของหลายต่อหลายประเทศพบว่า กรณีเช่นนี้ผู้ฝากเงินรายย่อยมักจะถอนเงินมาเก็บไว้ ส่งผลให้สถาบันการเงินดังกล่าวขาดสภาพคล่องทางการเงิน และอาจส่งผลให้ต้องปิดกิจการจริง ๆ ทั้งนี้การประกันเงินฝากให้รายย่อยย่อมเป็นวิธีการหนึ่งในการคลายความวิตกกังวลได้ใน

ระดับหนึ่ง และจากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า กว่าร้อยละ 98 ของจำนวนบัญชีเงินฝากทั้งหมด ของธนาคารพาณิชย์ เป็นบัญชีที่มีจำนวนเงินฝากต่ำกว่า 1 ล้านบาท นั้นหมายความว่า ผู้ฝากเงินส่วนใหญ่จะได้รับผลกระทบเท่าไรหาก สถาบันการเงินต้อง ปิดกิจการลง

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

www.thaibma.or.th